

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apere Marția, Joia și Sâmbata.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 45.
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

Duhul necurat ărași se ivesce.

(1) „Tribuna Poporului”, care a dat naștere campaniei pornite în București între conservatori și Sturziști pe tema „trădării cauzei naționale”, din incidentul intervenirei surșelor ce le avea biserica Stului Nicolae din Brașov în România, — a transpus cu totă vechimețea cea campanie regretabilă, în jurnalistică de aici, și din paș în paș a ajuns până la deliriu și, în permite chiar și astfel de lucruri, în permite bisericii noastre și a cauzei pe care simulează a o apăra, de cari nu-i cer, și presupunem că nu le-ar primi nici chiar acei patroni din străinătate, în al căror serviciu s'a pus.

Până-când „Voința Națională” din București în numărul seu din 5 Octob. n. comentând din al se punct de vedere comunicatul așa dis „oficios” despre Iancsó Benedek, află că prin „lumina” ce a produs acel comunicat „d-l Tache Ionescu este prins acum irevocabil”, — „Tribuna Poporului”, după ce în 4 Oct. publicase și ea întreg textul celui comunicat „pentru lămurirea chestiunii și constatarea adevărului, ca lumea să nu mai fie prostită cu „trădarea națională” — în numărul seu din 6 Oct. sub titlul „Cine sunt vinovații?” publică un articol fără păreche de infam, în care luând de bani buni totă litera celui comunicat, nu se sfiește a-l comenta astfel, ca cu ajutorul celui nu numai să calce în picioare autoritatea Metropolitului și consistoriului archidieceșan, dar să-i facă culpabili și de rearedință, învinuindu-i că ei sunt aceia, cari, „pentru a-și ascunde negligerența și omisiunile în afacerile școlilor din Brașov, au cercat o victimă, un „trădător” în persoana d-lui D. A. Sturdza”.

Pentru eternizarea acestei infamii, cităm textual următoarele alineale a numărului articol:

„Va să zică, de la anul 1875, când ministrul Trefort a dat ordinul ca școlile confesionale din țară, prin urmare nici cele din Brașov, să nu pōtă cere și să nu pōtă primi sub nici o formă ajutoare și subvențiune materială de la state străine, Metropolitul cu consistoriul archidieceșan n'au fost în stare nici până astăzi a se orienta în privința istoricului subvențiunii și a pretenșiunii de drept a bisericii Sf. Nicolae din Brașov, față cu guvernul României.

„Acastă este dovadă netăgăduită despre halul în care a ajuns administrațiunea bisericeii ortodoxe din Transilvania, grație indolenței și nepăsării — căpătenia ei, — de atâtea-ori constatate în sinodele și congresele bisericesci.

„Memoriul dlui Iancsó Benedek cuprinde lista documentelor pe care se întemeiază drepturile bisericeii Sf. Nicolae din Brașov la o rentă din partea statului român, și totdeauna o expunere documentată a legitimității legale a rentei însăși din partea statului român.

Pentru a-și ascunde negligența și omisiunea culpabilă în atacarea școlilor din Brașov, cercurile bisericesci din Sibiu au cercat o victimă, un „trădător” în persoana dlui D. A. Sturdza, prim-ministru al țării române, în acest barbat ministru, care dela tribuna Senatului român spunea ca cel dintâi

ministru, cu totă puterea convingerii sale „că guvernul român are datorie de rentă bisericeii Sf. Nicolae și școlilor din Brașov; că atunci când e vorba de datorii certe, trebuie să se clarifice lucrul ca să-și achite datorile pe față”.

Un fiu adevărat al bisericii și om de omenie, nici odată nu-și va permite la punea astfel de învinuiri la adresa autorităților supreme și superioare bisericesci, fără cauză suficientă și fără ca să aibă dovezi pozitive, fapte de ale acelor autorități.

Ce dovezi are autorul celui articol ca fapte de ale autorităților noastre supreme și superioare bisericeii?

Nici o dovadă.

Din contră trebuie se scie chiar și din cele strecurate prin diare, că în urma lămuririlor date de acele autorități, chestiunea s'a limpedit pe calea sa, astfel, încât astăzi faptul că biserica S-tului Nicolae și dela 1875 încōce, nu se mai consideră de călcare a ordinului ministerial, pentru-că acea rentă n'a fost de natura subvențiunilor interdicte.

Comunicatul din chestiune pentru noi și pentru ori-care om nepreocupat nu are mai multă valoare, decât au toate comunicatele anonime de natură politică, pentru care nime nu ia asupra sa răspunderea.

Poftescă și să folosescă de ele partidele politice din România, după cum le vine la socotela, nu admitem înseși corectura ca să pōtă trage la îndoială supremă și superioare bisericesci, pe basa unor comunicate diaristice.

Dar abstracție făcând dela acēsta, pe ce și întemeiază autorul articolului învinuirea, că: cercurile bisericesci din Sibiu au cercat o victimă, un „trădător” în persoana d-lui D. A. Sturdza prim-ministru al țării române?

Astă mișelie încă nime nu și-a permis-o.

Se cuprinde dōră și asta în comunicatul Jancsó?

Nu există acel rabulist, care să pōtă stōrce o astfel de intenție din acel comunicat.

Dar nu există nici fapte, cari să pōtă îndreptăți pe cineva nu la o astfel de învinuire pozitivă, dar nici măcar la presupunere.

Metropolitul și consistoriul nostru archidieceșan nici când, nici în public nici pe altă cale n'a învinuit pe dl D. Sturdza cu „trădare”, nici de o natură.

Dacă am avē de lucru cu un băiețandru începător, am dice, că în zelul seu de a scrie lucruri moderne, senzațional, l'a luat gura pe moderne, și ca să spună și el un lucru mare, a aruncat în lume o frasă, despre a cărei însemnătate nu-și scie da sēmă.

Noi dăm cu socotela însă, că autorul celui articol — garnisit și cu citate din „Ecoul Moldovei”, care nu vine pela noi — nu este băiețandru, ci este publicist vechiu, bine cunoscut în patria noastră, ca unul carele când pōte arunca cu tină în autoritățile supreme ale bisericeii noastre și în anumite persoane — nu cērcă motive, ci pretexte, și calumniază fără pic de mustrare de conștiință.

Dar care pōte fi cauza suficientă, ca chiar acum, și din incidentul unei

agitațiuni politice în România, să publice „Tribuna Poporului” un astfel de atac contra autorităților noastre supreme bisericesci?

Să vedem la ce eram îndreptățiți a ne ascepta în urma sfaturilor ei mai recente?

În nrul din 17/29 Sept. publică o corespondență din Brașov, care se încheie în modul următor:

„Pentru a trece deci primejdia, se cere din partea tuturor factorilor cari iau parte la discuție, se înăbușe într'înșii ori-ce patimă personală, și preocupându-se numai de întresele mari ale gimnasiunii, cu sânge rece și cu totă cumințenia lor să contribuie a drege ce omeni nechemăți au stricat. A ne perde sārîta, a contribui încă la mārîrea sgomotului și a scandalului, este se contribuim încă la chaosul din care toți trebuie să dorim, ca gimnasiul se scape”

În numărul din 2 Octob. n. în vestitul articol „Cumpănă” într'altele dice:

„Presă maghiară iubilează, că „ei între ei Români caută să se compromită” și... tot așa își arată deja plăcerea, că pārintele Voinea, prin divulgările sale a reușit să compromită pe Metropolitul Miron, pe care l'a pus într'o situație dintre cele mai dificile față cu guvernul”.

„Noi nu suntem — se știe — în nici un fel de legătură politică cu cei dela Metropole. Din contra, ani de zile ne-am rezboit cu cei din jurul „Telegrafului Român”. Acum e vorba de multe mari interese, comune tuturor românilor, e vorbă de autoritatea față cu guvernul, a unui prelat român, căruia nu trebuie să i-se îngreuneze situația, căci înfrângerea lui pe o chestiune ridicată în România, și cu ajutorul unui subaltern al seu, evident are se strice mai presus de toate cauzele culturale române. Eată de ce trebuie să discutăm rece și cumpăniți întreaga afacere”.

Și cum și-a ținut „Trib. Poporului” cuvântul?

Eată cum:

Indată în numărul proxim din 7 Oct. sub titlul „Constatarea adevărului” publică un articol polemic care ocupa întreaga pagină primă care s'ar potrivea foarte bine în „Voința Națională”, numai ca lumea se nu mai fie prostită cu „trădarea națională”, mai în nrul din 6 Oct. sub titlul: „Cine sunt vinovații?” publică articolul de care ne ocupăm, carele se încheie cu sentința: „Cei ce au urechi de auzit să audă!” și tot în același număr la alt loc spune că o gazetă din București a avut ideea hazletă a da în cuvent portretele metropolitului Miron Romanul, a pārintelui Voinea și a dlui Dr. Ioan Rațiu „președintele partidului național”, ca apărători de model ai românismului, față cu dl D. A. Sturdza „trădător de neam” — cu scordul vedit de a înalța precum promisesse autortatea Metropolitului nostru „față cu guvernul”.

Ei bine! cum se pot petrece astfel de lucruri la un diar care se ține a fi și național și serios?

Noi suntem convinși că mai vērtoș articolul: „Cine sunt vinovații” nu a izvorit din pēna nici unuia din membrii redacțiunii, nici din

a colaboratorilor din patrie, cari nu sunt capabili de o astfel de infamie.

Credem și aceea, că nu l'au publicat bucuros, l'au publicat înseși trimis dela acel loc, care a dat naștere diarului și care îl alimentează.

Nu trebuie multă cunoscință de stil și de caractere ca să veți cum se ivesce de sub togă piciorul celui duh necurat, care cât timp a stăpānit „Tribuna”, și de și a muncit la destrămarea societății române din Sibiu și la subminarea autorității metropolitului nostru în sus și în jos.

Acel duh necurat a pretins dela „Trib. Pop.” publicarea celui comunicat, sub cuvânt că o cere interesul cauzei, în faptă însă pentru-ca, dacă se pōte, să compromită pe Metropolitul nostru 'nainte guvernului și să-l facă de ură înainte d-lui D. Sturdza, dar tot odată să-și mai stîmpere negrul suflet și să mai pōtă arunca cu tină odată în Metropolitul nostru și când zace greu bolnav.

Miserabil caracter!

Cuota.

La 6 Octob. comisia austriacă pentru stabilirea cotei a ținut sedință, fiind prezenți și ministrul-președinte Thun și ministrul de finanțe Keizl.

Referatul Beer a raportat asupra propunerilor și afelului de calculare al comisiei ungare. Beer revizind propunerile și felul de calculare, a ajuns la concluzia că chiar și felul acesta unguresc de socotă, încă se rezultă pentru Ungaria o sumă mai mare de contribuie la coperirea cheltuelilor comune, decât conced maghiarii. Ar rezulta chiar și după calcularea lor 31.967 % adică 3290

Beer propune însă, ca delegațiunea austriacă să se țină încă de pretenșiunea, ca Ungaria, nesocotind încă precipitiul, — să plătească o cotă de 38 %.

Ministrul de finanțe Keizl și cavalerul Abrahamovicz vorbesc spriginind propunerea referentului.

Mai iau cuvântul Dr. Menger, Dumba baron Socher și Iavoranin, apoi punându-se la vot, comisia a primit unanim propunerea lui Beer. a să preîndecuată 38 %

Revistă Bisericească.

Congresul sērbesc.

Comitetul permanent al congresului bisericeii gr. or. sērbesci și-a ținut la 5 Oct. n. sedința ordinară prescrișă pentru fiecare pātrar de an, în Carlovit, sub președința patriarhului George Brancovicu.

Patriarhul în cuvinte pātrundătoare a amintit mōrtea M. S. împărătesei Regine, și s'a hotărît apoi, ca în numerele bisericeii orientale sērde să se adreseze M. Sale. Impăratului o adresă de condolență.

S'a născut apoi o discuție mai îndelungată asupra unui rescript ministerial venit dela ministrul președinte Bānffy, dela ministrul președinte cum înainte cu doi ani a început să cēră și consistoriului nostru archidieceșan ca administrator al averilor bisericești, cere acum de nou și comitetului sēbesc, să-i trimită socotelile fondului bisericesc pe 1897, precum și bugetul pe 1898, spre „controlare”.

Comitetul congresual sērbesc s'a pus pe punctul de vedere, că, sub scrisorilor statutului congresual, socotelile de

budget au să fie așternute numai congresului lor bisericesc, iar guvernul poate revida numai socotelile aprobate deja de congres!

Că acesta s'a neglijat până acum vreme mai îndelungată, nu e d'or vina comitetului congresual (ci a guvernului care n'a permis întrunirea regulată a congresului, ori nu a cerut socotelile spre revizuire), și nu poate servi ca motiv, ca el, comitetul, să se vîrșescă acum numai decât lucruri ce-s în contradicție cu autonomia bisericeii sale!

Însă avînd în considerare stările abnormale (adecă stările abnormale din patrie, între guvernul țării și corporațiunile culturale ale naționalităților), și pentru ca să încunguiere chiar și aparința, că d'or ar voi să ss subtragă controlului, — comitetul a decis, se înainteză guvernului, socotelile cerute și budgetul, dar cu acea observare și declarațiune, că el, comitetul, nu primește nici o răspundere față de congres, pentru pretensiunea ilegală a guvernului!

Potopul de jidani.

Înundarea de Jidani cu perciuni lungi și haine sdrănțuite, ce a început să se reverse în proporții tot mai îngrijitoare, din Galiția în Ungaria, atrași de mirosul „liberal” ce a învelit țera asta față de ei, — pune pe gânduri serioase și pe unele cercuri maghiare mai treze, cari își vîd periclitare interesele.

Așa de exemplu „Camera comercială și industrială dela Kassau” s'a vîdut și ea îndemnată să iee pozițiune față de această inundare.

Numita cameră a adresat o circulară către toate camerele părților nordice ale Ungariei, precum și către toate societățile comerciale și industriale.

„Ori cât am fi de pătrunși de înaltele învățături ale creștinismului, ȋice circulara, și ori cât ne-am supune principiilor glorioase ale liberalismului, ne este peste putință să nu privim cu patriotică îngrozire acea sporire de populațiune, pe care o provocă invasiunea de jidani s'eraci în comitatele mărginașe spre nord ale țării noastre.

„Imigrarea de popore bune, muncitoare, desvoltătoare de cultură în imperiu, a fost promovată totdeauna de regii înțelepți, și aședarea lor au vîdut'o cu ochi buni.

„Dar această jidovime s'eracă galițiană, care ca lăcustele se lasă pe patria noastră, — este ea element desvoltător de cultură, muncitor, bun? La întrebarea asta de sigur orice privitoriu obiectiv va răspunde cu nu!

„Dar argumentări academice, articlii de ȋiar și agitația antisemită propoveduită de pe amvon, nu-s în stare a vindeca răul. Avem lipsă de măsuri legislative (adecă de legi aduse de dietă!), dacă vrem să ajungem scopul.

„Înainte însă de a provoca aceste măsuri, trebuie să ne câștigăm datele de lipsă auten-

tice, pentru îndreptățirea lor. Pentru aceea ne rugăm să ne dați răspuns: Ce experiențe aveți după inundarea jidovimii pe teritoriul d-vostre! Ce influință arată inundarea lor asupra comerțului, industriei și a buneiști a poporului? și cu ce mijloce credeți, că s'ar putea pune capăt răului?”

Numai de n'ar fi prea târziu când se va fi treȋt cu luarea măsurilor, „liberalul” parlament!...

Din Diecesa Caransebeșului.

Adunarea generală ordinară a reuniunii învățătorilor gr-or. români din diecesa Caransebeșului, pe care am anunțat'o și noi la timpul seu, s'a ȋinut în Vêrșet la 2 și 3 Octomvre n.

Adunarea a fost condusă de vicepresidentul Ioan Micla învățătoriu în Voivodini.

Învățătorii, au fost reprezentați în număr considerabil. Asemenea s'a observat cu bucurie, că învățătoarele au arătat un viu interes și au participat în număr frumos.

Ședințele au decurs demn și între discuții pline de interes și pricepere.

S'a constituit de nou conducerea Reuniunii. Au rămas în frunte apröpe tot cei de până aci.

REVISTĂ EXTERNĂ

Tulburări în Muntenegru.

O telegramă dela 3 Octobrevestește din Cetinje următoarele:

În urma unei crime comise la Berane, o luptă a izbucnit între mohametani și creștini.

Sunt mai mulți morți și răniți de ambele părți!

Propunerea Țarului.

Ziarul „Münchener Allgemeine Zeitung”, al cărui corresponsent este totdeauna bine informat, afirmă că guvernul rusesc la întrebările mai multor puteri relative la chestia desarmării a răspuns, că conferința ce se va convoca nu va avea să discute nici un fel de chestii politice.

Acesta este un principiu prealabil stabil. Rusia a propus chiar să se elimineze din conferință acei diplomați, reprezentanți de puteri, cari ar avea intenția să discute chestii politice și astfel să ducă discordia în conferință și să zădărnicească scopul nobil, pe care-l urmăresce Țarul.

Cu această ocazie guvernul rus, din ordinul Țarului, a risipit ori-ce îndoială privitoare la faptul, că Rusia vrea să menȋie statu-quo. Țarul ține la integritatea actuală a tuturor statelor europene.

vantul etnograf Gobineau. Aci s'au găsit monede de argint, pecare erau împrimați trandafiri...

Ce vremuri, Dómne! ce vremuri! Patriarcale, primitive, dar pline de poezie, când pe bani se împrina chipul nevinovat și de plăcute senzații trezitor, al Regelui florilor, nu capul unui om-rege, de cele mai multe ori temut, fioros, pentru s'ermanul umblător cu banul...

Povestea îmi aduce aminte de alte vremuri, cari privesc în lumina palidă a istoriei ce ni-a rămas despre ele, ne par tot așa de poetice, simple dar ușoare, când ómenii erau mai „s'eraci cu duhul”, dar fericiți... E vremea înaintașilor-înaintașilor nostri pe acestea plaiuri, a Schiților și Agatirșilor, cari toȋi își știau de rost legile ȋerilor lor și le cântau ca poezii, căci erau scrise în poezie!... Ce de mai „legi” or fi avut, de le putea ținea minte fiecare, și ce apăsătoare trebuie să le fi fost, de le cântau, cum își cântă ai nostri cutari doine cu fete și cu trandafiri!...

Dar să ne reîntörcem la cercetarea noastră „botanică”.

Din rămășițele vechi istorice, se poate scöte la ivelă, că chiar și în îndepărtată vechime

Evenimentele din Francia.

Un mare semn al întrebării se ridică de odată la suprafața în mijlocul evenimentelor din Francia.

Ludovî-Napoleon, urmaș direct din mândra familie a Napoleonilor francezi. după detronarea lui Napoleon III. și proclamarea republicei, refugiat în Rusia, unde înțrat în armată a ajuns Comandant a regimentului de gară al Țarevnei, — se află la Paris.

În mijlocul confusiei și tulburării generale din Francia, nu e eschis ca Principele să fie mers sau chiar trimis, cu mențiuni speciale, încă tănuite, a căror realizare o pregătește.

„Kreuzzeitung” din Berlin scrie, că pe un atare Napoleon primit din mâni rusești, fiecare Francez l'ar privi ca o puternică garanție a viitorului, — și așa nu ar fi mirare dacă în jurul lui am vedea grupându-se evenimente neașteptate. E, de pildă semnificativ, că ȋiarul „Rappel” a izbucnit de-odată cu atacuri vehemente contra „bonapartismului”. Semn că a simțit ceva, și de aceea dă alarmă.

În Germania îndeosebi se urmărește cu încordată atențiune petrecerea la Paris a Napoleonidului, cu rang militar muscălesc, și se întrebă cu resuflul oprit: ce-o fi însemnând?

Louis-Napoleon e cunoscut ca om înțelept cu calcul, ear ca ofițer: dostoinic, setos de glorie, admirat de toȋi.

O știre de senzație vine din Germania. După descoperirile lui „Münchener Allg Ztg”, Țarul Rusiei pare a nutri sentimente fôrte puțin amicale față cu republica franceză!

Correspondentul numitei foi spune, că cu ocazia vizitei Regelui Carol al României la Petersburg, Țarul i-ar fi făcut următoarea declarație:

„Singura posibilitate pentru Franța de a nu perde cu desvêrșire stîma noastră, și de a ne da dovadă că putem să continuăm și de acum înainte relațiile noastre amicale cu această țară și cu guvernul ei, este revizuirea sinceră, francă și fără rezervă a procesului Dreyfus, reorganizarea justiției sale, nedemne de o țară civilizată, și curățirea radicală a statului-major!”

Forma însă, în care se dă această știre, ne îndreptătește să credem, că e o fantezie a corresponsentului german al foi numite, fantezie explicabilă prin faptul, că un german o dă în vileag la adresa Francezilor! Căci nu se poate presupune un limbagiu atât de violent la un monarch, și anume la adresa unui puteri aliata. Ca să rostești astfel de sentințe, trebuie să ai convingeri întemeiate pe observații vechi, îndelungate, iar dacă observațiile te-ar fi condus la atari convingeri, nu încheiai abia cu câțiva ani nainte alianță destul de solemnă și de zgomotoasă cu acea țară. Dar, în urmă mai știi? Trăim în o vreme a surprinderilor!

Din ROMÂNIA

Educațiunea poporului.

Pentru a ridica în mijlocul poporului preȋioasele foculare respânditoare de cultură și a le întreține, lucrăz în România statul, județele (comitatele), comunele însăși, Domeniul Corónei, M. S. Regele ca particular, apoi alȋi binefăcători singuratici.

În deceniile din urmă toȋi s'au pus pe lucru la înzestrarea poporului cu școle bune și la ajutorarea susținerii lor. Și iată până unde au ajuns:

(Numêrul școletor). În anul școlar trecut 1897/8 au fost în România 1178 localuri bune, 1296 localuri medioere și 984 rele.

Dintre aceste au fost clădite de comune 1748 localuri, de județe 120, de stat 68 locuitori, de Domeniul Corónei 30 localuri; de M. S. Regele 8 localuri; apoi dăruite de particulari 582; oferite pe timp mărginit 197, și închiriate 705 localuri. Total 3458 localuri de școle.

În favórea anului școlar curent, avem un spor de 9455 locuri în școlă (adecă prin deschiderea nouêlor localuri, cu atâta copii încap mai mulți) peste cele de anul trecut, care erau: 236.902 locuri.

(Lucrul manual în școle) Lucrul manual în școlele rurale face de asemenea progrese simțitoare.

Se află deja un număr de 495 de învățatori, cari practică lucru manual, în 443 de școle fără atiliere anume, și în 64 școli cu ateliere complete.

(Cantinele școlare) Una dintre cauzele de căpetenie, pentru-ce în România, legea de altfel adusă, despre obligativitatea învețementului poporal, nu se poate esecuta cu stricteță, este, că de multe ori cu totă bună voința părinților, casuri de forță majoră îi face să nu pötă a-și trimite copii la școlă. Cas de forță majoră e și aședarea topografică a celor mai multe din comunele rurale din Țară, adecă risipirea lor prea mare, încât băeții dela periferiile comunelor, nu pot să vie dimineața, apoi să se întórcă pöte și la ameaȋi și sara, acasă.

Pentru a învinge aceste pedeci, s'au luat măsuri a se înființa așa numitele cantine școlare, cari vor fi o mai mare binefacere pentru școlari! De o cam-dată, la câteva școli rurale din vre-o 7 județe, s'au înființat deja acestea cantine și anul acesta se vor avea cantine școlare pe lângă cele mai multe din școlele rurale.

Dar se recere o muncă continuă, atât din partea revisorilor, cât și din aceea a învățătorilor și a părinților copiilor, pentru ca încetul cu încetul să se introducă cantine, începând cu comunele mari, unde localurile de școlă convin mai bine pentru această creațiune salutară.

(Mari duci Ruși) de cari am amintit, că trecînd peste Viena și Pesta, unde s'au oprit câte 2 ȋile, — au sosit Luni

FOIȚA.

Regele florilor.

Un mare iubitor al florilor și adânc cunoscător al lor, a spus odată, că trandafirul este mai mult făptura omului de cât a naturei...

Trandafirul din timpurile vechi, nu s'emană de loc nici la colóre nicila miros, cu trandafirul nostru de aȋ, care este podöba cea mai încântătoare a grădinilor.

Este interesant deci a urma cursul desvoltării acestui rege al florilor, prin cele mii și mi de vécuri.

Geologii, ale căror științe se întind până în cele mai îndepărtate timpuri, pe care nici le putem prinde cu mintea noastră, au descoperit urme de trandafiri în formațiuni de cărbuni, și din acesta au dedus dovadă, că trandafirul exista și în timpurile cele mai vechi.

Doveȋi vechi despre existența trandafirului s'au găsit în munȋi Altaiei și Asia centrală, la mormintele de acum 5000 de ani ale Țsudîilor, după cum ne spune și sa-

trandafirul, acest rege al florilor aȋ, era fôrte mult cultivat.

Istoricul german Carol Rillees ne spune: În nici o țară din lume nu se cultivă trandafirul ca în Persia. Grădinile și curȋile sunt pline de trandafiri; tôte salónele, camerele de bae, sunt presărate cu trandafiri!.. În tot locul domnește un parfum de rose.

În India, încă din evul mediu, era obiceiul ca cei s'eraci se aducă tribut regilor: trandafiri, cu care presărau camera lor de culcare.

Astă-ȋi crece trandafirii și în Egipt, unde mai înainte nu era cunoscută această flóre, și în grădina Lettremane culeg astă-ȋi trandafiri călugării Franciscani.

Trandafirul crește și înflorește peste tot, în câmpiile arse de sóre de lângă golful Bengalîa, Rosa semparvivens, în tufșuri unde trăse tigrii și Eschimoșii, găsești drăgălașa Rosa nitida.

Creolele din Georgia își împodobesc pletele lor negre ca abanosul, cu florile albe, Rosa laevigata, iar Irlandesele cu flórea palidă Rosa rubiginosa...

Grecii au cunoscut rosele din regiunile nordice la Balcani, unde și aȋ se află cam-

piile încântătoare de rose. Grecii deja cunoșteau rose s'elbatice și de grădini.

Progresul culturai trandafirilor are se-l mulțumescă Europa Orientului. În timpul cruciadelor a adus contele de Champagne un trandafir din țara sfântului Mormânt și l-a plantat în grădina castelului său de la Provins.

Italianii și-au adus din Asia esemplare frumoșe de trandafiri, spre a-i cultiva și în patria lor, și i-au adus anume cu ocazia întórcerii lor din expedițiile cruciate!..

Franța și Anglia s'au ocupat însă mai mult ca ori-care alte țeri, cu nobilarea trandafirilor. În anul 1843 în Anglia se amestecau 478 varietăȋi de trandafiri!

Iar acum desvoltarea lor și variația și frumșeta a ajuns departe de tot. S'a ajuns să posedem exemplare de minune: În „Jardin de marine” din Toulon bunădră, se află un trandafir, ale cărui ramuri acoper 1200 urme pătrate și care în fie-care an dă 40—50.000 de trandafiri..

după prânz în București, venind dela Sinaia însoțit de Altețele lor regale Prințipele Ferdinand și Prințepsa Maria.

Marii duci: *Boris*, tiner de 23 ani, sublocotenent al gardei rusești, și *Andrei*, de abia 17 ani, sublocotenent de artilerie, — au descins la palatul dela Cotroceni, reședința moștenitorilor Tronului, de unde au vizitat repetit Capitala română. În deosebire de Viena și Pesta, aici principii ruși stau timp mai îndelungat.

Săptămâna viitoare se va organiza în munții Muscelului o mare vânătoare, la care vor lua parte ducii *Boris* și *Andrei* Vladimirovici, apoi ducele de Saxa-Mainingen și ducele Altred de Cuxa-Coburg, aflători în Țară ca oșpeți și rude ai familiei princiare. Prințipele moștenitor român, îi va însoți peste tot locul.

(Manevrele române), La Roman au luat întinse măsuri în vederea primirei M. S. Regelui Carol și a A. S. Prințului Ferdinand, cari asistă la manevrele corpului IV de armată.

Șepțecinci gendarmi călări din Iași se află la Roman pentru serviciul de gardă al M. S. Regelui.

AVIS! Cu finea l. c. st. v. se va sista espediția „Telegr. Rom.” tuturor acelor, cari mai restă din abonamentul a. c. Deci rugăm pe toți prenumerații, cari doresc a nu se lipsi de fîie, să solvace nesmintit până la finea lui Septembrie c. v. întreg restul abonamentului.

Administrația „Telegrafului Român”.

Noutăți.

Statuă pe locul asasinării Suveranei noastre. Cum se știe, atentatorul dela Geneva a mărturisit, că voia să ucidă pe principele de Orleans.

O fîie franceză scrie, că principele scăpat de mîna ucigașului, a încredințat pe renumitul sculptor *Fugere*, să facă statua împărătesei *Elisabeta*. Statua se va ridica pe locul, unde a fost străpunsă Suverana, și va fi proprietatea orașului. Monumentul va înfățișa pe împărăteasa în haine de doliu, avînd în mîna un trandafir și privind spre cer.

Mare furt în ministeriul de finanțe S'a descoperit un furt unic în felul său la ministeriul ungar de finanțe: un ore-care amplotat a furat timbre în valoare de 80.000 fl. Și nu se știe cine e!

Director al institutului de economii „Boden-credit-Anstalt” din Sibiu, a fost ales deputatul dietal al cercului Sibiu, *Oscar Meltz*. În consecință, *Meltz* își va depune mandatul.

Cărtitorul.

— Călaule! strigă dl Booreanu către servitorul său; o să mă faci vecinic să bat câte două césuri la pîrtă?!

— Lucram în grădină, domnule, și la cea dităiu bătaie am alergat așa de repede, încât am căzut jos

— Gătu să ți-l rupi, căne ce mi ești! De ce ai închis pîrtă?

— Pentru-că m'ai certat ieri, când ați găsit-o deschisă. Când e deschisă, vă supărați, când o închid iar vă supărați... Nu mai știu cum să fac.

— Cum să faci? cum să faci? pîrtile!...

— Porunciți-mi să las pîrtă deschisă, când plecați și pace bună.

— Nu!

— Voiți s'o țin închisă?

— Nu!

— Cu toate acestea, domnule...

— Iară?... Iară îmi răspunzi, beivule?

— Imi vine să turbez, fiindcă am dreptate.

— Tacă-ți gura!

— Domnule, să mă tăiați cu toporul, dar pîrtă trebuie să fie ori deschisă, ori închisă: alegeți d-văstră, cum poftiți să fie?

— Ți-am spus de o mie de ori, nătărăule! Să... să... Ia te uită, mă rog, la ticălosul ăsta. O slugă se-mi ia mie socotă?

O privește marea. Am amintit și noi într'un număr recent despre noile erupțiuni ale *Vesuvului*, a acestei uriașe guri de foc, prin care pămîntul răsufînd aruncă flacări, zgură, metale ferbinți, și fum grozav. Iată amănuntele mai nouă despre această marea și rară vedenie: Erumpînd de uou, puternicul vulcan asvîrle în continu lavă, sgură și bombe vulcanice! Erupțiunea nu era așa însemnată, și foarte mulți turiști se urcau fără pericol până în apropiere de crater, pentru a observa mai de aproape acest frumos fenomen. În ultimile două zile se observa chiar o tendință de descreștere a erupțiunei, când de odată izbucnirea deveni de o violență foarte neliniștitore. Prăpastia, care se află la mijlocul conului principal, între observator și craterul din sud-vest, s'a mărit considerabil și pricinuesee serioase îngrijiri. Plôia de zgură, de petricele și de petroecolose, devine din ce în ce mai violentă, ér lava fierbintese revarsă din toate pîrțile în curentemari, a căror activitate merge crescînd. Cel mai mare curent de lavă e sud-vest. Bombele vulcanice sunt aruncate cu atîta putere, încât multe au căzut pe stațiunea superioară a drumului de fier funicular și s'au rostogolit până la basa marelui con, lângă stațiunea inferioară, silind personalul să părăsească stațiunea. Ori-ce serviciu este întrerupt. Clădirea observatorului este amenințată de limbile de foc, care ies din gura vulcanului. În partea nord-vestică au luat foc imensele păduri de castani de pe Monte-Somma. Un curent mijlociu a ajuns aproape de casarma carabinierilor. Nouă cratere noi s'au deschis în jurul craterului principal și activitatea lor merge tot crescînd. În Neapole lumea se așteptă la mari nenorociri. Din 1871 nu s'a mai pomenit o așa violentă erupțiune a *Vesuvului*. Și încă după cum am spus, tendința e spre urcare.

Ca spectacol, nimic nu se poate compara în frumsețe cu acela al actualei izbucniri a *Vesuvului*. Turiștii îndrăzneți își pun în joc viața, ca să potă admira în condițiuni de privire mai bune, admirabila privești.

Construirea de vapore în Anglia.

E grozavă în proporțiile sale activitatea dezvoltată de marile stabilimente engleze, întru construirea de vapore. În 1897 s'au construit 639 corăbii cu capacitate de peste un milion de tone. Din numărul total, cam 25% se construiesc la comanda din afară, restul tot pentru trebuințe engleze, de stat ori private.

În stabilimentele celorlalte state europene în toate la oaltă, abia s'au construit în 1897 46 corăbii de războiu, cu capacitate de 133,000 tone, 253 vapore cu 278 tone.

Dar cercetînd construirea în totă lumea, eșim la rezultatul: că în 1897, în lumea întrîgă s'au construit (subtrăgînd corăbiile de războiu), vapore cu capacitate de

1.331.000 tone, dintre cari pe Anglia singură cad 1.047.951 tone!

O învățătoare — doctor. Dilele aceste a fost promovată la universitatea din Pesta prima domnișora doctor în filosofie. Noua doctoră e domnișora *Betti Tedeschi*, fiica unui consilier reg. de comerț, a absolvat școala civilă și preparandia de fete în Ungaria, s'a dus apoi la *Zürich* și s'a înscris la filosofie, iar cu doi ani înainte, când s'a deschis și fetelor ușa universității din Pesta, s'a înscris acolo și a făcut acum doctoratul.

În România există domnișore Doctori mai de multă vreme. În revista „*Spitalul*”, de pildă, în nrul mai nou, dela 15 l. c. v. găsim un studiu din sfera Medicinii, scris de *Dr. Domnișora Proca*.

Elefant turbat în grădina zoologică din Schönbrunn. Regele Siamului, cu ocazia petrecerii sale în Viena, a cinstit Monarhului nostru între altele și un elefant mic de color neagră, un exemplar rar în felul său, cum în Europa nu se găsea al doilea. Elefantul a fost internat în grădina zoologică din Schönbrunn, unde însă a turbat *Mercuri*. Animalul altădată blînd, a năvălit asupra unui păzitor, l'a trîntit la pămînt și-l turtea, de nu-l scăpau ceilalți păzitori ce i-au sărit în ajutoriu.

America recunoscătoare. Statele unite americane se pregătesc să dăruiască admirabilului *Dewey* o sabie extraordinar de prețioasă. După cum spune nu doar din New-York, sabia mare parte e din aur curat și mînerul ei împodobit bogat cu petri scumpe. Pe partea de-asupra a mînerului este o cunună mică de foi de stejar, făcută massiv din aur, iar sub cunună emblema statelor unite, tot din aur! Pe ceealaltă parte e emblema statului Vermont, locul natal al generalului.

Ucigaș osândit la mîrte. Țeranul ungar *Szados István* nu demult a omorît și jăfuit într'o pădure din apropierea Clușului pe negustorul de vite *Szabó* din comuna *Aghireș*, lângă Cluș. Afacerea omorului s'a pertractat în 4 a curente l'a tribunalul din Cluș, care a condamnat pe *Szados* pentru omor cu jaf, sêvêșit cu premeditație, la mîrte prin ștreang.

Descoperirea unei comune necunoscute. Din Moscova se telegrafiază, că autoritățile au descoperit în mijlocul pădurilor din Vest, un sat, a cărui existență nu era cunoscută până acum.

Pe cât se spune locuitorii acestui sătuleț, vorbesc un dialect din cele mai bizare.

PARTEA LITERARĂ.

Proverbele populare.

— Însămîntatea lor —

Disertație ținută în Apolul-romănesc la adunarea Des-părțimentului V. (Seliște) al „Asociațiunii”, în Main c. de preotul

Ioachim Muntean.

(Urmare)

Cine vrea s'ascundă un lucru, acela „nu trage clopotu n'tro dungă”.

Fie omul cât de prost, tot știe „trage foc la óla lui”, și când ar trebui să împartă ce-a găsit, cu altul, ar ști să dică și el „Rața și oule mie, cuiub și nimica ție”.

Țer-nul ține mult la neam. Se și dică că „sângele a pănu se face”. Când vine însă treaba la adecă, fiecare își aduce aminte, că „mai aproape e cămașa de piele, decât țundra (sumanu)” ori cum se mai dică: „mi milă și de tine, dar de mine-mi pică inima!”

De omul ușuratec, care se îmbuibă în de toate, îi place veselia cu sgomot, fără a se gândi și la diua de mîne, ori că „de unde tot iei și de pus nu mai pui, cu vremea se gata”, se dică că „trăește lumea albă”; iar cel lipsit și necăjit, dacă odinioară și el astat bine, dar apoi a scăpătat, privindu-l cu vreme se tînguie cu nduioșare, dicîndu-și în sine: „Lume, lume și viață...”

Te plîngi de nedreptatea sorții și că abia mai poți urni năcazul, mutându-l de pe un umăr pe altul, și că așa ți-a fost pe semne ursita „să tragi la rău ca altu 'n bine” — ți-se răspunde îndată din mai multe părți:

„tot măgariu își știe povara” și „fiecare singur știe unde-l strînge opinea”.

Din pățanie învață omul mai multe ca din carte. „Cine dă cu capu de pragu de sus, îl vede și pe cel de jos”. Mai bine e însă, „când poți învăța din pățania altora”.

Sunt oameni din firea lor tari de cap și cerbicoși, cari dau pe dintregul și nu se pleacă înaintea nimînui. Odată însă tot își dau peste cap. Trăgînd scurta li-se dice cu muștrare: „rîzina mare face prînzul mic”.

Alții mai mlădioși o iau pe altă cîrdă, nu țin atît la vrednicia personală, ci au înaintea ochilor singur numai folosul real și momentan. Ca mijloc întrebuintă linguișirea cu vorba și acomodarea după timp, loc și împrejurări, ținînd la dicala, că „Vorba dulce mult aduce” și „Mielul blînd suge la două oi”. Dacă scopul gîndesc să și-l ajungă prin ademeniri, aplică dicala: „C'o lingură de miere e mai multe muște prinți, decât c'o bute de oțet”.

Omul fără ambiție, care nu pune preț pe cinstea personală, se face „slugă la dărlogă”.

Iei cuiva în nume de rău că cu mijloce imorale ori neertate și-a ajuns scopul dorit, îți răspunde: „Te faci și cu dracu tovarăș până treci puntea”.

Despre cel-ce se aruncă în interprimderi riscate, se dică, că „ori își umple sacu, ori își pune capu”.

Cine s'apucă de prea multe treburi, nici una n'o isprăvește. „Nu poți ținea doi pepeni într'o mînă”, percum „nu poți nici sluji la doi domni”. Iar cine de una s'ar țină, și de ceealaltă nu s'ar lăsa, o pôte păți ca cel-ce vré să șadă pe două luntri — să cadă 'n apă.

Cine nu se mulțamește cu slujba ce-o are, ci vrea s'ajungă domn mai mare, aducă și aminte de „cămila, care umblînd se capete cîrne și-a-perdut și urechile”.

La ori-ce lucru, nu-i bine să fle mulți poruncitori. Asta ni-o spune dicala: „Corabia cu doi cărmaci se neacă”. O știm însă și noi cu toții că „Copilul cu două mîșe rămîne cu buricu netăiat”, și că „Unde sunt două cumnate, căsile-s nemăturate”.

Privind în jur de noi vedem cu mahnire, că îmblîndirea inimilor și îmbunătățirea moravurilor nu țin pas cu progresul în cultură — cei tari nu se sfîesc a da brînci celor slabi, în loc să-i ajute. Așa a fost de când lumea și așa va fi totdeauna în natură: „Peștii cei mari înghit pe cei mici”.

Oamenii puternici, cu talente mari, ajunși în slujbe nalte au și defecte mari, sau cum dică țeranul: „Unde-i minte multă, acolo și prostie-i multă”. Încercă-te apoi și-i arată unui astel de om scăderile și te vei convinge îndată, că „Adevêrul umblă cu capu spart”.

Cu hîrnicia se pot cîștiga averi, dar e măiestrie a le ști păstra. De aceea „mai curînd pôte să mîrgă bogatul la vale, decât săracul la deal”.

(Va urma.)

VARIETĂȚI

Ômeni cu cornițe pe nas!... Căpitantul englez Hay, care la 1875 a luat parte la învingerea asanților, ajungînd în provincia Ekim, pe Țerul-de-aur, printre Negri, pe unde puțini au mai umblat, — povestește că a văzut pe acolo ființe omenesti, cum rar de s'or mai afla undeva prin părți neumblate! La mulți sêlbateci pe față a observat niște umflături curioase, crescute ca două cornițe între ochi, pe amîndouă laturile nasului, încât unui sêlbateci nici nu vîd înaintea din cauza lor! La alții sunt mai mici. Sunt crescute regulat, și sunt un fel de „os mort”, vîrtos și ridicîndu-se cu pielea de pe nas în cap, nu spîrgîndu-o, ci întîndu-o ca degetul de mînuș pe degetul omului. La cei mai mulți începe a crește de când sunt copii, și se mărește cu ei și cu vremea. Se dă cu socoteala, că arătarea asta e o bôla cum e în anumite părți bôla așa-disă „scrotum”, de care crește ômenilor pe față câte-o umflătură cîrnosă, nevindecată.

Distras. Servitorea, abia resufînd: Domnule profesor, în odaia vecină e un hoț!.. Profesorul, foarte cufundat în studiu. Spune-i să vie altă-dată, că acuma n'am timp!..

Brucys.

Damasturi de mătase 75 cr.

până la fl. 14.65 de metru — precum și mătase Henneberg neagră, albă și colorată dela 45 cr. până la fl. 14.65 de metru — în cele mai moderne țesături, colori și desinuri Se expediază la particulari franco și liberi de vamă. Mostre cu întorcerea poștei. Facricele de mătase G. Henneberg (lif. de case ces. reg. Zürich. [11] 7

Nr. 461—1898 protpresb. [187] 1—3

Concurs repetit.

Pentru ocuparea postului de paroch în parochia de clasa III. Hundorf cu filiile Domald și Senereuș, protopresbiteratul Mediașului, se escrie concurs nou cu termin de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Venitele împreunate cu acest post satorite în ședința comitetului parochial din 26 Aprilie 1898, dau suma de 256 fl. anual.

Informațiuni mai de aproape despre starea parochiei, se pot primi dela oficiul protopresbiteral.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Mediașului în conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Mediaș, 30 August 1898.

Romul Mircea,
protopop.

313/1898. szám.

[186] 1—2

Árverési hirdetés.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a nagyszabeni kir. járásbíró 1898 évi 6503 számú végzése következtében Dr. Russu Octáv ügyvéd által képviselt „Albina” tak. pénztár javára alamori Áredian Nic. s társai ellen 65 frt. s jár. ereiég 1898 évi augusztus hó 6-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 650 fitra becsült egy 4 ló erejű gőz cséplőgép és 10.000 téglából álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak. Mely árverésnek a vizaknai kir. jbiróság 137/1—1898 sz. végzése foly.

tán 65 frt. tőkekövetelés, ennek 1897 évi május hó 30. napjától járó 8% kamatai és eddig összesen 24 frt 15 kiban birólag már megállapított költségek erejéig Alamor községhezánál leendő eszközésére 1898 évi október hó 15 ik napjának délelőtti 11 órája határidőül kiltizetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében kézpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Vizaknán 1898 évi október hó 4 napján.

Eichner Károly,
kir. bírósági végrehajtó.

Pălării de dame

de cele mai noue mode, precum și toți articolii din ramul modelor, oferă subscrisa în alegere abundanță cu prețuri moderate.

Cu distinsă stimă

Henriette Frank,
modistă.

Strada Măcelarilor Nr. 5.

[184] 1—3

Din ori-ce librărie se poate procura scrierea premiată a consilier. în med. Dr. Müller, apărută în a 30-a edițiune despre

sistemul nervos

și

sexual turburat.

Espediție franco pentru 60 cr. în mărci postale.

Curt Röber,
Braunschweig.

[5] 35—49

În Tipografia archidiececană din Sibiu a apărut o broșură intitulată

DOTAȚIUNEA CLERULUI.

Reflexiuni asupra proiectului de lege despre întregirea venitelor preoțesci

de
ILIE DINURSENI.

Broșura se estinde pe 147 pagini și are următorul cuprins:

Un studiu asupra proiectului de lege mai sus numit, care s'a publicat în mai mulți numeri ai „Telegrafului Român” din anul acesta. Memoriul dela 1850 al episcopului, mai târziu metropolitului

ANDREIU baron de ȘAGUNA,

asupra dotațiunii clerului; apoi proiectul de lege despre întregirea emolumentelor preoțesci și în urmă interesanta motivare, cu care ministrul cultelor și instrucțiunii publice a prezentat dietei acel proiect, și pe care diarele române au publicat-o numai în scurte excerpte.

Fiind chestiunea dotațiunii clerului actuală, credem, că autorul acestei broșure a făcut un bun serviciu biserecei române, dând ocaziune clerului a cunoșce cât mai de aproape numitul proiect care privește atât de deapropo sorțea lui. Este în interesul bisericei că proiectul să fie cunoscut în cercuri cât mai largi, de aceea o recomandăm mai ales atențiunii clerului nostru, precum și a acelor, cari se interesează de mersul afacerilor noastre bisericesci.

Prețul 1 corónă.

Se poate procura din

Librăria Tipografiei archidiececane, Sibiu.

Câștigul cel mai mare

în cazul cel mai favorabil

[185] 2—2

1.000,000

Coróne.

Consemmnarea

tuturor celor 50.000 câștiguri

Cel mai mare câștig în cel mai favorabil cas

1.000,000 Kronen.

Speziell sind die Gewinne wie folgt eingetheilt.

	Kronen
1 Prämie mit	600000
1 Gew. à	400000
1 " "	200000
2 " "	100000
1 " "	90000
1 " "	80000
1 " "	70000
2 " "	60000
1 " "	40000
5 " "	30000
1 " "	25000
7 " "	20000
3 " "	15000
31 " "	10000
67 " "	5000
3 " "	3000
432 " "	2000
763 " "	1000
1238 " "	500
90 " "	300
31700 " "	200
15650 à 170, 130 100, 80, 40	

50,000 Gew. u. Pr. 13.160,000
im Betrage

Cari se trag în șese clase.

In curând începe a treia mare loterie de clase reg. ung. Ea conține

100,000 și 50,000
losuri originale și câștiguri în bani

așadar jumătate din losuri trebuie să fie trase conform specificărei alăturate și prospectul de câștig este enorm de mare.

In total vin treisprezece milioane 160.000 coróne spre deciderie sigură. Cel mai mare câștig în cazul cel mai favorabil

Un milion coróne.

Binevoitoare comande urgente de losuri originale cu prețul original stabilit după plan

pentru un întreg los original I. clasă fl. 6.—

„o jumătate „ „ „ „ „ 3.—
„un pătrar „ „ „ „ „ 1.50
„o optime „ „ „ „ „ .75

se expediază cu ramburs sau pe lângă trimiteria înainte a sumei. Liste oficióse se expediază după tragere, planuri stau la dispoziție gratis. Tragerile se efectuează publice sub supravegherea guvernului reg. ung.

Ne rugăm pentru comande cât mai curând, cel mult până la

15 Octobre a. c.,

direct la

A. Török & Co.

colectori principali

ai loteriei de clase reg. ung.

Budapesta. V. Waitznering 4/a

Scrișore de comandă de tăiat.

Herren A. TÖRÖK & Co., Budapest.

Ersuche um Zusendung von Original-Losos I. Classe der königl. ung. priv. Classenlotterie
nebst amtlichen Plan.

Der Betrag von fl. } ist per Nachname zu erheben. } Was nicht gewünscht
folgt durch Postanweisung. } bitte zu durchstreichen

Genaue Adresse.

Orológe de buzunar americane.

Cu garanță, că nickelul nu-și schimbă colórea, construcția mai esactă și mai bună decât a celor mai scumpe.

Prețul de bucată florini 3.—

Pe lângă garanță, până unde ajunge provisiunea.

Lângă orologiu lanț argintit cu 60 cr.

Aparat de ras — automat.

Fox, fabricat veritabil de solingen, distins la multe esposiții, nu cere praxă. Taierea eschisă. Lucru curat și comod. Scutesce de bóle de piele. Durabil și scutesce de spese.

O bucată fl. 3.—

Tăișul *** e din oțel strălucitor, celelalte părți din alpacca.

Un tăiș separat lângă el fl. 1.—

Se pot comanda la:

POLLÁK SÁNDOR, reprezentantul principal.

Budapesta, V. ker. Kálmán-utca 17.

Colectanților se expediază la 5 bucăți, unul gratis. [183] 3—30